ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՊՕԼԻՍ — ՇԱԲԱԹ — 1303 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 19 — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ — 1872

ԳԱՆԱՆՔ

Տարեկան գին Ստամբուլ համար 180 գրշ.
» Գաւառաց » 140 գրշ.
Վեցամսեայ Ստամբուլ » 90 գրշ.
» Գաւառաց » 70 գրշ.
Լրագրատարածութեան թերթի գին 30 գրշ.
Յանձնարարութիւնք մեկ անգամի համար 3 գրշ., երկու անգամի համար 2 գրշ., աւելի անգամներու համար դառն սակարկութիւն կրնայ

ԱՐԱՔԱ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԳՆԵ

... ց ճանրա ... թ վրայ է։
... նամակ
կամ որ հոգա ... իւն խմբագիր
—Տնօրէնին պէտք ուղղուիլ։ Ս. Պօ-
լիս, Զինիլի Խ. Մասխաք գրատնե-
կակը։
Ձեռագրաց տարբը չվերադարձուիր եթէ
մակ չընդունուիր։

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՊՕԼԻՍ 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԸ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պոլիս 28 հոկտ.

Բազաքիս մէջ քսէնասի քանի մը դէպք պատահեցան մանաւանդ կիրակի։ Որքանիցը որ 15 օրէ ի վեր հոս կը գտնուէր, կօշտոյնք քաշուեցաւ։

Մարտիա 28 հոկտ.

Երեսփոխանական ժողովը դիւանների Գ. Մակասիա (Նամիգ) պատանեցոյն դատապարտանքի եռեմարկիլ առաջարկութիւնը

Նաբոլի 28 հոկտ.

Բազաւորը քանի մ'որ մեր քաղաքն անցուցանել եկաւ։ Եղէկ հաւանդէս մեզաւ։ Խիստ գեղեցիկ տեսարան մ'էր։

Ամիանք 27 հոկտ.

Գաւլդատ խնկրցի նեկատամբ Ալ Պոլոյ նեկելցական մեծ սինոդին բրած որոշումն Ամիանքի սինոդէն ընդունուելուն ատենը հանդիսաւոր պատարագ մ'եղաւ։ որուն բազում ժողովուրդք ներկայ էին։

Լոնտրայի հանրաց գործոց վերայ պաշտօնէից նախագահին հետ անհամաձայնութեան պատճառաւ ապտաքին։ եւ կրօնական գործոց պաշտօնեայք հրաժարական տուին։

Բոլոնիա 28 հոկտ.

Նէքոլա մեծ դուքսն ալ առաւօտ հոս հասաւ։

Այս տպեցութեան պատճառաւ թագաւորը մինչեւ տասս վերին Ամիանք չի դիտի դառնայ։

Լոնտրա 28 հոկտ.

Օսմ. Գոնս. 53 5/8
փոխ 1869 61 3/8
» 1871 70 1/2—71
Անդլ. գոնս. 92 5/8
Ամիան 24—23
Մոսէր 41—41 1/2

Իմէրբոլ 27 հոկտ.

Ընամպակ Մ. Ն. 10 3/8
Ցամրուած 12000 հակ.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կոլոնիական հրամանաւ

Հանրաց եւ տնտեսական վերաբերեալ բիւրոյի փաշան Լիվանի վերատեսուչ չըլլալու անուանեցաւ։

Լէմիկի գաւառին տասնապետ Լուսիպ Էֆէնտին ելեւմտից պաշտօնեայ Սիւոմէյոր անուանեցաւ։

Ելեւմտից պաշտօնէի նախարար Սիւոմէյոր Տաւեան Բարութիւն Էֆէնտին հանրաց եւ անտառաց ընդհանուր տնօրէն անուանեցաւ. ընդ վերատեսչութեան ելեւմտից պաշտօնէին։

Մեծ–Եգիպտոսն հնութեանց ղրկելիք նքերակինը ղրկից գաւառաց կուսակալներուն։

Գիհ. Յուլիմը գիս Մեծ–Եգիպտոս անուանելու հանձնաս։ Արդէն գէնս ակոյ իմ պաշտօնս կատարել։ Աստուծոյ եւ իր Պարդարէին օգնականութիւնը խնդրելով։

Պետութիւնս ամէն պաշտօնատարաց դիմաւոր պարտականութիւններն հասատատելու կանոնագրութիւնքը ինչպէս նաեւ յատուկ հրահանգներ առնելու համար հարկ չեմ տեսներ այս մասին արուած պատուէրներնը նորոգել։ Բաւական կը համարիմ յիշեցնել ձեզ թէ ոչ իրաւունք գոյատեւի։ Ցէրութիւնս մէջ ձեր տեսնելիքն պէս կարելի պաշտան վարոյ անձի մի փաստաբանութիւնէն ու ուղղութիւնէն։ այսինքն թէ ձեր պաշտօնին կատարման մէջ ձեր չունայնիք գործն ու ֆանքը դարձնելու սայդ եւ ըստ պայի արդիւնքներով տեսնեմ։»

Ահաւասիկ վերոյիշեալ մանիֆեստոյն կոչմէ վերջին անգամ Եգիպտոսի խրատիվն դրուած Հրամանագրին ու խորհրդի Հիմնադրութեան Թեոդիմանութիւնը։ որոնց դարձուածներնը Էֆենտի Թարիկ հրատարակած է։

ՀՐՈՎԱՐՏԱԿ

Եգիպտոսի բարօրութիւնը զարգացնելու պատճառաւ։ Մեր կայսերական կառավարութեան կրկին Եգիպտոսի կառավարութեան շնորհած արտօնութեանցն մէջ գրուած սեղմութիւններով Եգիպտոսի յառաջադիմութեանն ու բարգաւաճմանց ապագայքը հոկառակ է իմ բաղձանացս։

Այս պատճառաւ հրամայեցի որ 1284 Մէֆիէր 5 թուականի հրովարտակս չեղեալ արուածութիւնը անվաւեր մնան եւ այս դ էրադայն հրամանս իմ Փարձրաղոյն Գանէս Հանելով ձեզ ուղարկեմ։

Գրուած Գ. Բէճէմի 1289

Խորհրդի հիմնադրութիւն

Եգիպտոսի նիւթական եւ բարոյական վարչութիւնն ամէն մասամբ եւ լաւ ամենայնի ձեզ ուղարկեմ։ լինելով իմ կայսերական մէջ եւ այլ հրովարտակներով։ գաղտնի վերանորոգութիւնն չունենամ։ այս մի քանի խոսք ուր հարարակաց ազգաց մեծամեծ ձեռնարկութիւններ։ ի գլուխ հանելոյ համար երկրագործական ծանր գործութիւնց դէմ կը մնաքաս։ Մեր հաւատարիմ ազգ ունիմք Թարքիոյ վիրայ որ մեզ ճնած է։ եւ Գագրիոյ վերայ։ որ կրկնութիւն սատանքը։ Բայց դերոյ գայմանքն եւ մեր հայրենի երկրին օգտակար լինելոյ ինչպէս բազմանաք վառեալ։ Ձայն բարձրացուցինք քաջալերութիւն դարձնելու այն մարդուն որ ոչ ոյն վրկիրոյ կարգութիւն եւ կամք ունեցող կը թուի մեզ։»

Երեքշաբթի առաւօտ Գիւսաֆ Ծանուցինք Պ. Ն. Ֆիշէր անուանի ակնոցաժին Ն. Պօլիս գանուիլը։ Այս յարիշին երեն յատուկ գրած բրած է ազգաց հիւանդութիւնները, որոց վերայ բազմամիս գործեր հնդնեցած է։ Եւ մասնաւորապէս հոյակապ եղած է ազգաց դաշնութեան հիւանդութեան եւ ակնարութեան համար գործածած ասնիճանաւոր ակնոցներով։ Վերջին ժամանակներս իր այս գրութիւնը կատարելագործելով հնարքը դուած է ամանց գեղի եւ ամանց վիրաբուժական գործողութեանց միջոց բարեւոքել եւ շատ անգամ ալ կատարելագործել առաջացնել ազգաց ամէն տեսակ հիւանդութիւններն։ ակնարութիւնները։ Հետեւաբար իր ի կոպիտ ներկայացութիւնը ճշմարիտ բարեբարգութիւն մ'է ազգի տկարութիւն կամ հիւանդութիւն ունեցող անձանց։

Պ. Ֆիշէր ամէն օր ժամ հինգէն մինչեւ ինը հիւանդ կընդունի իր անուանակը, Բէրա, Թէփէ–Պաշին։ Մէզարլըգ փողոց թիւ. 45 տուն։

Կրսուի թէ Վիէննայի Միխիթարեաններէն Հ. Թորգոմ անուն վարդապետ մը, որ Ժամանակէ մ'ի վեր մեկնաճաշութիւն ունի եղեր, երեքշաբթի օրը Ռանկոյթիի կողմը ինքզինքը դանակով ապաներ է։

Քուրիէ տ՝Օրիան լրագիրը հետեւեալ կերպով կը պատմէ Հ. Թոփճեան վարդապետի անձնազոհութիւնը։

«Երբ գլխաւոր ջրը Հ. Թոփճեան Ցիքասեան անունն վարժնոտեալ կամրջի վարդապետ մը՝ սանձէն դուրս ելնելով ֆեռհասանանէի ճանրան կը բռնէ, եւ Շիլլեն անցնելէ ետեւ ձանրաւն եզրը քարի մի վերայ կը նստի։ Ցիսոյ մէկ ձեռքը գլխուն վերայ գրած, միւս ձեռքով առաջնակի մի ծայրը բերնէն ներս կը խոթէ ու կը պարզէ։ Պնասակը գադաթէն դուրս կելնէ եւ գլխուն վերայ գրած ձեռքին երեք մատները կը ջախջախէ։

«Այս անձնազոհութեան պատճառը կը համարուի Ռերոյի վերջին հրդեհէն յիշեալ վարդապետին ղրկած խոր ցաւը, որով այն ժամանակէն ի վեր վրան մելancոլիութիւն նկած էր։

«Ցունէն դուրս ելած ժամանակ իր ժամագոյցը ասնն սպասաւորին աբռած էր ըսելով՝ «ահեմ մեռնիմ, այս ժամագոյցս քեզ ըլլար»։

«Յիշեալ վարդապետը Զիէնոյի Մխիթարեանց միաբանութենէն էր, եւ բաւական ուսեալ մարդ մ՝էր։

Զիէնոյի Օսմանեան գեղազան Աբրիքի պէյ եւ Հռոմի Օսմանեան դեսպան Հանմանճեան Յարդիս Էֆէնտի վարը մեծապատիւ ճամբայ պիտի ելնեն վառնայի շրջենաւով։

Երեքշաբթի օրը Իպրէմի գաղը ուեանաւ եկաւ Բ. Դրան յանձնաժողովին առջեւ, որոյ նախագահն է Ղբսեմ. Յարդիս Էֆէնտի Այտրէկեան։

Այս գաղը, ոչ թէ նոխարդ Մեծ Եպարքոս Բարձր. Մեհմէտ փաշան բացած է, ինչպէս որ սխալմամբ ըսուած էր, այլ կառավարութիւնը։

Իպրէմի խմբագիրը լաւ պաշտպանեց ինքզինքը, այնպէս որ, թէ եւ գաղը չվերջացաւ, բայց ուենկնդիրք մեծ ժամամբ համոզուած են թէ Իպրէմի խմբագիրն անարատ պիտի ելնէ։

Ժամանակէ մ՝ի՝վեր Նիկոմիդիոյ գաւառին մէջ աւազակութիւնը նորէն ձայն հանել սկսած լլնելով, տեղական իշխանութիւնն ուսումնասիրութեան գնուորներ հանած է աւազակները բռնելու։

Անցեալ շաբթու խուզմ մի ասիականութեան գինուոր Գարա—Մուսալի մառերն աւազակաց մեծ կամ խումբի մը հանդիպելով կուռի կը բռնուին անոնց հետ, բայց քիչ օր լինելով չեն կրնար յաղթել։ Եւ իրենցմէ մին մահացու կերպիւ կը զարնուի։ Իսկ աւազակները տեսնելով որ կամուրջ դրաց դուռաքակ մ՝ասիականութեան գինուորներուն օգնութեան կը հասնէր։ լեռները կը փախչին։

Զօրականք՝ աւազակներուն հետեւէն ելնելով, անոնց փախած ճանապարհն վրայ արեան հետք կը նշմարեն, յարմէ կը հասկցուի որ մէջերնին վիրաւորեալներ կան եղեր, եւ այն արեան հետքերուն հասնելու աւարակաց ապաստանած լեռները պրպտելու։ Մինչեւ ձեռք կառնուին։

Մանդաւ մէջ՝ խմբագրապետ Փանտեան կարգուեցաւ էֆէնտիի դէմ Սամսթիոյ թաղ. խորհրդոյն բացած դատը։ Զոր փոխանորդ ոգոյ Օլաղրայ խմբագրապետ Խաճատուրեան Օղոէն էֆէնտին կը վարէր Բերայի պրատանան առեանին առջեւ։ բերիրութեամբ կը լսեմք։ հաշտութեամբ վերջացած է երեքշաբթի օրը։ Բերայի Մի թէսարը ըսի վսեմ։ Մէ հմէա փաշայի յորդորանք, եւ այս երկու խմբագրապետք՝ իրենց թշնամի ներս մնած եւ բարեկամ դուրս ելած են։

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԷՍԱԱՐՔ ՈՒՏՈՒՄԻՆ

18 Հոկտ.	չորեքշաբթի իրիկուն	58 29
19 »	հինգշաբթի առաւօտ	
	բարձր ելքաւ	58 25
	կէս օր	58 29
	Կ. Պոլիս 18 Հոկտ.	
Ասիէթի ժէնէրալի բաժինք	Անց. փր.	11.30
Գրէսան » »	Օտ. »	16. 5
Գրէսան Ընթաց—Թիւրք		10
Նիգոմէտիայոց հին »	Ֆր.	180
» Նոր		67
Փոխ. 1863	» »	358
» 1865	»	365
» 1869	» »	311
Թրամուէյ	Օտ. փր.	15

ԱԶԳԱՑԻՆ

Բերկրութեամբ սրտի կը փութամք ծանուցանել թէ Աբմաչու վանահայր Դեր. Գէորգ սրբազանին փախճանման լուրը՝ որ Աստուածապրոյ ճանապարհորդ մի Նիկոմիդացին Կ. Պոլիս ելած եւ հաստատած էր, ստոյգ է։

Գեր. Գէորգ սիրելի, թէեւ անձամբ տկար, բայց ոգի է։ եւ իր վանահայրութեան պաշտօնը կը շարունակէ։

ՖԷՆԷՐԻ ՀԵՐՔԱՇՄԱՆԸ

Հոյ հասարակութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք հետեւեալ յօդուածին վերայ։ զոր Ջուրիէ տ՝Օրիան լրագիրը Պուլղարայ Գուլչիա լրագրէն Պաղդիերէնի թարգմանած է, եւ պատուաւոր ազգային մ՝ալ Հայերէնի վերածելով մեզ ղրկած։

Այս յօդուածով բացայայտ կը տեսնուի Յունաց Ֆէնէրի ժողովին Պուլղարայ դէմ ըրած քանդրանաց ապերասութիւնը։

«Բանդրեց ղմեղ Ֆէնէրի ժողովը, սակայն առով ուելի ուղղութեց ըզ մեզ։ Իրեն մեղի դէմ մեղադրած անէծքը՝ իբրեւ մարդու ամենամեծ մեղմանցն մ՝ի՝ջաւ մեր գլխուն վրայ։ որ է նման զարնուցին վերանորոգութեան։

Ամենայն դարերի մեր վրայ ծանրանանէին, եւ թշնամութեան ազդեցութեան եւ անարգութեան մէջ զմեզ տապալեցնելն վերջը՝ կը յանդգնի եւս մերժելու դիզ Բիւլգարի եկեղեցին, յանուն Հոգւոյն Սրբոյ։ յանուն նոյն իսկ օրդւոյն Աստուծոյ՝ որ մարդկան ներելու համար միայն յաշխարհ եկաւ։

Ա՜հ, ի՞նչ բան պիտի ըլլայ այն սիրոյ Աստուածը իր հրեշտակներուն՝ երբ տեսաւ որ շատ մը հոգեւորականք եւ Ազգեվանդարիներ իր փոյ միլիոն որդիները ձեռքէն յանձնելու հեղինակութիւն իրմէ տուած կը կարծեն։

Արդարեւ յիմարութիւն մը մանաւանդ թէ բանտարարութիւն եւ անարդանք մը ըրած կըլլայն Պուլղարները տեսուածայնն արդարութեան դէմ՝ եթէ կարծէին որ Աստուած այս ոնիրաւ նպատակին հաստատութիւնը տուած ըլլայ։

Բնաւ հոգ ելնիս չէ Յոյներէն բաժնուելնուս համար։ ոչ մեր՝ եւ ոչ ալ Ազգապետն։ Եկեղեցին նկատմամբ։

Ամենեին մեր կրանքին վարդապետութեանց մէջ նորութիւն մը մնացած չենք։ ոչ տեղեցուցած եմք եւ ոչ ալ նշանախնդ մը անգամ հանած եմք անոնցմէ։ Արդարեւ շատ ժամանակ յառաջ կրնային Յունաց յուծը թօթափել եթէ կամենային որ եւ իցէ հերետիկոսութեան մը ազդեցութեան հաւատքէն զարտուղիս նոյն իսկ Ֆէնէրի ժողովին ալ իր կնոջ կին մէջ ոչ թէ հերետիկոսութեանմէ համար զմեզ կը դատապարտէ, այլ նպատակներ ունենալ յանցանքի մը հանար ազգ սիրելիներ մեր։ Ինչ որ ինքնին ինքզինքնին դատապարտեցին։

Ամենայն ազգ մեր ինչ ունի՝ ոչ միայն յանցանք մը չէ։ այլ մանաւանդ թէ փոխ՝ եւ օգնական զգացմանց մէկն է՝ զոր Աստուած դրոշմած է մարդուն սրտին մէջ։ ուստի՝ ոչ երբէք եկեղեցական դատաստանի մը կրնայ ենթարկուիլ այլ բոլորովին երկրաւոր իրաց դատին մէջ հաստատած է։ Ցերեմն Ֆէնէրի խելքն ալեւոր՝ պէտք է ըլլայ երբոր իր նեղութիւն մէջ երկրաւոր պատճառները միայն հիմն կը բռնէ պատժելու։ հանար զմեզ՝ իբր թէ մենք ուշխարհական դատարանները կրնանային հետ շրջիմած ըլլանք։

Բայց եկեղ տա նեղութիւն կոնդակն իր դլխուն ոչիսի դառնայ յոր եւ ենք՝ ան պատքին՝ որն որ յետոյ դատաւորով միեցաւ հնթանան մը որոնն մէջ։ երբոր այս անօրէնը արդարադատ նշխարին դէմ՝ նեանց դայն։

Ֆէնէրի ժողովրին դէմ ըրած մեր ամեն բողոքներնուս մէջ բնաւ կրօնական մնանն զգեցուցած կամ անիրաւութիւն գործած չենք։ այլ՝ այս նը-կատմամբ միայն կրնար նեղվիրը մեր վրայ տնդալ։ Ցետոյ Ֆէնէրի ժողովին ձեռնարկն ուրիշ փատա՞ալ պիտի ուելնէ այնչափ բաղմանիւ փատաներն վրայ պէք կը հաստատեն յայտնոյէս մէջ ինչպէս Յունաց քահանաները կուլտացիալ ուիրապետութեան եւ ընդարձակութեան կիրքերէն՝ չեն խղճեր զմեզ ստուած իրենց շահուցը գործ ածելու։

Ցերզարեան ըլլալնուս համար միթէ նուազ պիտի ըլլան մեր մարդկութեան իրաւունքները։ Աստուած զմեզ մարդ ստեղծելէն ենքը՝ միթէ հրամայեց ստուած չէ՞ պարտաւորանելու այս իրաւունքները զոր մարդկութեան հետ միասին ստացած եմք։ Աստուած Պուլղար բրաւ զմեզ։ ուստի կանխագոյն Ֆէնէրի ժողովքը թէ որ այս Աստուածային գործն իրր անմիտ անդիկանական եւ՝ ի գլուա կոչելու արժանի սեպել՝ ի Յուրբ Սիւնհոդոսն Գիսոցած ըլլայ որ այս կարգը՝ զոր Աստուած մեր սրտին մէջ փուռած է, այս Պուլղար, ազգ այնուհետեւ կրաչգը կը սեւ մեր գլխուն պիտի բարձրանի մեր սրտին մէջ։ եւ մեր իրաւունքն է՝ նոյն իսկ մարդկութեան իրաւունք՝ պահել եւ պահպանել զգաշնակ փրաւունք ուենինք։ դարձեալ խոստակից ըլլալու Աստուածային ճշմարտութեան հետ մեր սեփական լիզուովը՝ զոր Աստուած մեր հոգւոյն բացատրութեան յարմար եւ պատաշաճ դատեցեր։ Իրաւունք ունինք վերջապէս կրնանալու, միմիայն եւ բարի խղճով ինչպէս ցանկանանք։ Ցիսանենք դարձեալ՝ որ Ցոյներն Աստուած իր քաւութեան դոնը միայն իրենն վրայ մեռնելովը չլլացաց, այլ եւ մինչեւ ցմահ ապրելով։ ոչ միայն իր օրերով թշնամացը համար, այլ եւ այն անձանց կուրութեան եւ կրիս։ որք երբեք ցկրնոր իրեն բարեկամ կրկարծեն։ եւ նոյն իսկ անանց համար՝ ոչ՝ որք քահանայական օծութիւնը ճակատնուն վրայ կը կրեն եւ որոց իր հասին իսանքը յանձնած էր գրիսատոս։

Ա՛հ՝ ազգասիրութիւնը Յունաց եւ Պուլղարաց մէջ եղած բաժանումէն բնաւ ոչ մը չկրնար մանաւանդ թէ կը չահի։ Պուլղար ժողովրդեան մը սրտաբեկն ձեւերը կը փոխուին։ այլ հոգին նոյն կը մնայ։ Աստուածային օրը նոյն են ցոյները ինչ որ էին երբեմն այնքան։ հոգեւորականներ, Պիւզանդիոնեան ազգասէրներ եւ՝ մանաւանդ տեսչապետութեան հետ կամեցաք։ Ոչ իր առանց վրայ բարեկամ խանդ արանութիւններ, որոնք խարանանկութիւնը յոյժ գովելի եղան ան կը բռնեն, սառ թիւնը քաղաքաց խառնութիւն կը կարծեն։ խնամատարութիւնն իրրեւ ճշմարիտ ազատութիւն կը գովեն։ ազատութիւնը գիւղացիութիւն կանուանեն։ անարգ ցանկութիւններն իրրեւ՝ ի քերթողաց հոչակեալ հաճութիւններ կը թարգմանեն։ Ցոյն ազգին ընտանութիւնը յայտնապէս եւ գիրութեամբ կը սեռնուի իրենց զարմացման նիւթ եղած զիրացութիւնն վրայ։ Ոգիտեւ։ որ չատ անգամ Հայոց անմեղ չատաուածոց հետ կը բաղդատէ։ նենգաւոր։ ազատ եւ բաղդաւոր մեկնելու։ իսկ Սոկրատ զոր իրենց մեծահանճար արանց, ամենազգալին կը կարծեն։ Ակնիզարդն ազգութեանմէ քիչը հեշտանար։

Այս՝ այսպիսի բնաւորութեամբ կրնայ ազգ մը փնտուոր եւ իմերեւ կրնանն փրկի ըլլալ։ ոչ։ երբէք քրիստոնէութիւնը կրնայ այսպիսի եւ զանազան իր խիստ մեհեղութիւն եւ անարատ ազգեցութիւնը պահել։ ակամայ նոյն Ցունաց մարդասիրութեանցն չընչուած մեզի դեմքիս ուէնն։ Քրիստոնէութեան համար։ որ գոհոգութեան, արիութեան եւ անձնատուութեան բարոյականի կրոնք է։ կորսի Լակներ դէպք է։ ազգիդ մարքով։ ազգիդ արիս եւ աստոգէ փարեցաւնաց։ Լակներ՝ որ ձեզ նման ըլլան։ ոչ՝ ոչիսի Պուլղարք։

Ցրախացէք օրերեն, փոան զի Հելլենացւոց ազգանիշ թագաւորն խառնակութիւններէն ազատեցաք։ որոց մէջ թերեւս կրնայիք ձեր կորովութիւնը եւ հոգիներնուդ յատակութիւնը կրանցնել։ Գրիտանէական կիսանը ահագնեկեալ ցունաց մէջ չնչած փոսուռոյ օդէն, պիտի ազատանի ձեր կաղամոնքերուն ներքեւ։ կենդանատու կիսիւնեներուն եւ ձեր գոփաղուցիչ ջրոց ոսիոնքին։ հոն իւր ամրոցութեան ոգիտակ զգեստը պիտի հագնի, պիտի ուռնոյ իւր նախկին առաջնութիւնը եւ իւր կերպարանքը, որն որ ջինջ է իրրեւ զանմեղութիւն, խարին իրրեւ գյաւուենականութիւն։ եւ երջանիկ իրրեւ զարքայութիւն։

Ուրեմն Գուլլա՛ր եղբայրներս դուք չէք ոգեոց ոգեոնին։ եւ ոչ ալ փոխնորդ, ատիմ մը ունիք։ Երկիւղը այն յանդուգները միայն կրնն՝ որք անարգաղներ միայն կրնն՝ որք սրբագիծ ձեռք մը գրին ուխտ ուսպանակին վրայ։ դուք նոր ոգրացէք այն մարդկայ եղբայրները՝ որք իրենց յեանին վարկեներն մէջ անարգաղրելի անձկութիւն մը պիտի զգան երբ ոգիտի ուռնան որ իրենց եւ ասպուածային դատաւորին մէջ երեւան պիտի ելլայ 1872 սեպտեմբերի 17ին երեքշաբթի օրը, յորում Կայենին յանցանքը նորոգել ժողովեցան։

Մեր խնդրածը բոլորովին օրինաւոր էր։ եւ ինչ որ ատացանք՝ բնաւ խիղճ կը չպիտի պատճառէ մեզի իւր թէ ապօրինաւորապէս ստացած ըլլանք։ եւ ոչ ալ երկիւղ մը պիտի ազդէ։ իրր թէ փոանգուտ բան մը ըլլայ ատացածնիս։ ի՞նչ է խնդրածնիս եւ ի՞նչ ատացանք։—Ընդհանրութիւն մի, զոր Սերգիոս Ռուսմանիոյ, Եռաստղէմայ, Անախգոր Ադէքսանդրիոյ, Աթէնքի եւ Փեդրապոլսի եկեղեցիները կը վայելեն։ Արդ, միթէ ազգ՝ եկեղեցիները նո՞ւազ ուզղափառ կը անպիտին ազատ ըլլալնան համար։ Թող կուտա՞ն ազգերը որ իրենց այս անկախութիւնը յանիշատակելի վայելնալով որ չլլայ թէ, Ճէնէրի ժողովին շանթագնիչ նպիռքերը իրենց զբաղեցնելիք տեղին։ ինչո՞ւ այս եկեղեցոյ շնորհեալ իրաւունքները մեզի ալ չպիտի պատկանին։ ինչպէս որ կը պատկանէին իտալացոյ ազիտութիւններն եւ չիսթութիւնէն յառաջ, որք գժբաղդաբար միանգամայն մեր քաղաքն ազիտարհրիս մէջ։ Ա. յորում ան օր նորէն կ՚ստանանք զանոնք իրր մեր յատուկ ինչքը։ ազատութեան օր հաւասար եղանք մեր ուղղափառ եղբարցը, ինչպէս որ իրաւունք ունէինք իրարու։ Ճէնէրի ժողովքը կը պարտայ մեզի այս հաւասարութիւնը։ ուրեմն ցուցանէ թող մեզի ասպահիանը։ զարմանալի պէս մենք ալ վանուած ըլլանք մեր գրիտանէական ազատութիւնը։ զոր Գրիտանէական Տէրն մեր պարգեւեց իւր որդւոցը յերկինս վերանալու ատեն։

Գուլլա՛ր եղբարներ, ընդունեցէք ուրեմն մեր բարեմաղթութիւնները զոր կընեմք ձեր յաղթութեան վրայ։ Ցառաջ տարէք յաղթութիւնդիդ. այրական հանգերութեամբ՝ մը։ որ ըստ ձեզ մարդկան դասնոյ եւ յարգութեան մեծագոյն արժանի կրնէ։ գրեթէ տարիք յաղթութիւնդիդ առանց խառնելու եւ ոչ կիր մը ձեր տարբ հարց հաւատքէն։ եւ ահա այս՝ Կատաւծոյ օրհնութիւնները ձեր դիմոյն վրայ պիտի իջնեն։ Արի եւ միսնդամոյն բարեգաղտ եղաք։ Աղիտարեր քունէ մը զարթնցաք ի գիրկ Ս. կիրակոսի եւ արդարութեան։ Այս երկու հոգոր գործակիցները մեզ յանձնեն միջա ղձեզ եւ ձեր սերունդը։

Ցարդ եկէք։ սիրեցէք եւ պաշտպանեցէք նաեւ ձեր յարը զարութիւնը եւ կարողութեամբ այս Եղեսիոյ վերհասեալ կայսրը։ որուն վիճակները նոր դար մը կը բանան ձեր առջեւը։ կրնաք իրաւունքի ձեր բարբարութեան եւ փառաց դար կոչել։

Այնու հետեւ ձեր արդեւոց կրթութիւնը ձեռքերնիդ է։ Այն եռանդը զոր ցուցուցիք եւ ի գործ դրիք դրպրոցներ հաստատելու համար՝ նոյն իսկ ձեր զերութեան շղթայները թօթափած առաջին օրերուն մէջ։ նոյն եռանդը կրնամ բաւական ցոյց մ՚է որ ունիք եւ պիտի բորբոքիք զայն ի նոյն նպատակ հիմա՝ որ բարորոշին առաջադիմութիւնդ։ ատացաք։ Ամէն եւ անիրաւ ատրքեր չպիտի ծանրաբեռնէ ատարանքը ձեր քրտանց պտղոց վրայ։ պիտի մշակիք կրկնապատիկ յարատեւութեամբ Գուլլարը երկիրը՝ որ լիներ է անհուն դանձիք։

Ձեր մասնաւոր իրաւունքներուն համար՝ այլ ոչ եւս պիտի նեղիցանք ոչն դատաւորաց առջեւ։ որք միակերոյ եւ յաղագագոն խոշ կը դատապարտէին զձեզ։ ձեր ազգակիցները դատերնիդ։ պիտի տեսնան։ վճռաբանութիւնդիդ։ երթալով պիտի մեծնայ։ որովհետեւ չպիտի դան այլ եւս յոյները մենամաճառ ընելու։ ինչպէս որ կընէին Ցիներին ճիգութիւնն պաշտպանութիւնամբն եւ միջամտութեամբ։ Ապահովութիւն եւ հոգանաւորութիւն պիտի դանաք ձեր։ շահուցը համար։ վասն զի ասկէ վերջ ձեր կրոնական գլխաւորդ նոր դիրքը հզոր ազդեցութիւն մի պիտի բանեցնէ այս մասին մէջ։

Արդ՝ հիմա։ Գուլլար եղբարներ։ փրկութիւն եւ ուրախութիւն։ Մաեք վատահութեամբ կենդանի ժողովրդոց դատաւն մէջ։ Մթագրերնիդ։ բարգուկնիդ։ դաշտանիդ։ զերիսպէս ձեր ամենայն ինչ զոյնանէութեան նոր եռանդ մի դիտնուն։ Հնչէ ուրեմն ուրախութեամբ Գուլլարի լեռան արդաւանդ մարգերուն եւ Կանաչաղեղ խիտ անտառաց մէջ։ Տիրէ առատութիւնը ձեր մէջը։ որ դուստր է մշտատեւ ուխտաւորութեան։ ժուժկալութեան եւ ազատասիրութեան։ որպէս եւ ձեր ինիկներն այ ուրծին իրենց բեղմնաւորութեան վրայ։ ուսանող սոսկ վարնեալ իրենց վրայ ուրոյց հանար։ Ձեր գործունէութիւնը։ ազատութիւնն եւ երջանիկութիւնը նկատէ գան ոչոր Փրիսաս Տէրն մեր։ որուն անուանիքը միայն յորթեցիք եւ որ յոգեցաց ձեզի հետ միասին։

Իզմիր 10 հոկտ. 1872

. . . խմբագիր

Ձեզ կրնար երեւակայել թէ մեր հաստատութիւնը ուշի ոգեւ է Սամանադրութեան ոգւոյն եւ գրոյն։ եւ ժամանակ կը չիսթի։ կը տատանի երբ խնդիր մը սանմանադրական է։ հարկ տեսնուի։ Դիմէ ուստի առաջնորդական վիճակ դիտէ թէ երբոր առաջնորդը վախճանի՝ ինչ ընել պէտք է անոր յաջորդ մը գտնելու համար եւ իսկոյն գործի կ՚սկսի։ Այս տեղ, ընդհակառակն, ոչ միայն չունինք անանց անանուն են։ այլ եւ տեղք որ քիչ մը բան կը հասկնան։ ժողովրդեան միտքը պղտորելու։ Սամանադրութիւնը վար դարնելու։ խոտորնակ ճամբով դաղանի նպատակի մը հասնելու։ կաշառքներ եւ՝ ի վերջէ ազգային չահերը կը փոնդին։ Այս մեր անհարակութիւնը զանազան պատճառներ ունի։

Յայտնի է որ մեր լուսաւորի Արքա զանը բոլորով սրտիւ Սամանադրութիւնն ու օրինաւորութիւնը կատէր՝ առ երեսանոր պաշտպան գտնուելով։ Ուստի ամեն անգամ որ սանմանադրապէս ժողով կազմելու կամ անորէնութիւն մ՚ընելու ժամը դար։ զանազան դիտողութիւններով ժողովրդեան իրաւունքը սեղմելու եւ վիճարգիներու խօսքը քաղցնելու պատրուակներ կը գտնէր։ իրեն ազգիցիներ գտնելով ինչպէս անմոռ Արշակեան, եւ ասոնց ետեւ գաղտնի գործ դրաւ։ եւ երբեմն քանանոյից՝ զորս իր գաղտագոնին ներքեւ իրրեւ անբան հօտ կը վարէր։ թոգ այն խել մը առանց սեղբաւնքի մարդիկն, որ ազգային պաշտանի չեռնիս տեղական կառավարութեան ժողովներուն մէջ ոչիսոս եւ բարձ սանանալու կանոնով կը հայեն եւ անձնական գործ եւ եմ կը ծառայեն։ Այս ազգասէրս եւ ազգերն ընդհանրոյ հնարանքն են ոչ միայն մեր այժմեան չարաբաղ Երեսխրանական ժողովը։ մեզ կառավարութեան առջեւ։ ներկայացնող անձինքը։ մեր քաղաքական ժողով ընտրելն։ որ թէ ուռուցիական։ թէ երմանական։ թէ կրօնական եւ թէ գաղտնական գործերն աւելարեր կը ունորիսէ։ այլ եւ մեր խնդամ ուսեալանոց գիմակը։ մեր մանաւոր անարդարութիւնը եւ սարսռելի թիւնը։ Ամենապրութիւնն նմախքը չլսեմ գիտակը կայ մեր մէջ։ որոյ վրայ ամեն որ դամբանականներ կը կարդան ոմանք գոգիդեան ոգիմիա մաղ տեսնելով որ քանի բերանը բանար։ կամ չանուն կը դրդչին։ կամ կը հայտնեն սապարէզը բաց մոզուցեր էր։ եւ մինչեւ անգամիր բնաբուղիեան իրաւանց կորուիչն եւ մեծամասնութեան արուիլը չեռ ոչ մանկ տեսակ։ Սակայն այն ինչ առաջնորդը կը փոխանի եւ անացին դատարկութեան հետ մեր հարմարութիւններն երեւան կուգան։ մեր քաղաքական ժողովը միայն զանոնք չտեսներ եւ բան հին ոսկրաբեան չտժեղով առաջին քայլն իսկ՝ առաջնորդական անդամութեան մասին՝ ուղղութեամբ հրատարակուելուն՝ կը դարձանայ եւ իրաւունք ունի։ վասն զի իր առաջին գործոցը հետ բաղդատելով մերջինն անանց մեկ տրդիներ կը դանէ։ Ոչիսոներ մեր սրտին որ գտանելի մերջինին քանը չէ որ փոխուելն վարադոյր մը քաշէ իր գործանց վրայ։ Խոյց մի կարծեր։ . . . խմբագիր։ որ մեր ժողովը պիտի սիմանի եւ Սանմանադրութեան։ գատարիարքական իրաւասութեան կողմը պիտի դառնայ։ Արդէն ապրինաւորութեանց շարք մը կը տեսնենք։ մեր խնդամ գիտակցեան ժողովոյ կողմն։ Ա. յս ժողովն որ առնի չարանի դուսմաբանցաւ։ քաղաքական ոգեոյն ոգեւորմը միանգամ։ իրրեւ հակասահմանադրական։ եւ ինքն ալ նոյնպիսի ոգեւորմ մ՚ըլլալ։ Խառն յանձնաժողով մը կազմեց որ առաջնորդական ընտրելիաց դրոյցակ մը պատրաստէ եւ քաղաքական ժողովին ձեռք իրեն ներկայացնէ։ Այս առաջնորդի ընտրութեան վրայ վիճ բաղաք։ եւ թերեւս իր խախտուած կազմութիւնն ցոյց։ որոշեց որ իր իրաւունքը ժողովրդեան ձեռ իրրեւ ընտրութիւնը ընդունիսիով մը կատարէ։ Եւ այս տեսակ ընդունիսիներու վրայ վատահութիւն չունիմ։ Ահա յանկարծ միտքս առնան դարութիւնք ռամկապետութեան մէջ կը գտնէք։ Եթէ կուզէք կարծիք մ՚ունենայ մեր երեսփոխանական ժողովին նիստերուն վրայ։ երեւակայեցէք ծաղկոցի մ՚ուշակերտնը։ որոյ գաղտուն դեռ չիսակ կարդայ չգիտէ եւ կը թողու որ ազգաց ֆուս մը խուսմ տոգիս անդին վազեն։ պատան։ կանչեն։ եւ արդէն ոտրված դաս մը կրկնեն։ Ամենապերոյ քանի մը հոգի անդիսն մը կը բարձ։ քանի մը խօսք կը փոխան եւ ապա այսպէս որոշուեցաւ կոսկ եւ ամեն բան կը լմնայ։ Ամանան առնեսպրութիւն օրինաւոր վիճաբանութիւն մի վիճաբեր։ Ազգիէն անգիէն Սանմանադրութիւնը լրագրիները քանի կատանոս կը սրուան ոմանքն։ եւ ամենքը հանամիտ կը գտնուին։

Ա. յս է ահա Իզմիրի պէս մեծ հարաւանեցոյ ժողովրդեան մը գաղտնական ժողովը։ որ նախորդ ազգեցութիւններու ներքեւ ծնաւ եւ իր էութիւնը պարտնապէս անվաւեր կը մնար։ Ասոր համար Ս. Պատրիարքը ոչ միայն քաղաքական ժողովը կը յարգուի որ Կրօն ժողովով գործէ՝ այս իրրեպարս մէջ։ այլ եւ մեր երեսփոխանականին էութեան վրայ սեղեիսգիր կը գտանէիք։ Ո՞վ պիտի հիմնէ այս տեղեիսգիրը եւ ինչպէս՝ անաւարի նոր խնդիր մ՚ալ՝ օրուն ատկէն թերեւս նոր երեսփոխանութիւն մը ծագի . . . Արդարեւ ոչ միայն մեր ազգային՝ այլ վարչական գործերն հիմնական բարեկարգութեան մը կը կարօտին։ Ներսէս եւ ընտրողաց փոած մանչած ցուցակները վերաքննութեան դան։ զի ընտրողութեան իրաւունք ունեցող շատ անհատներ դրկուած են եւ բաղդքելու տարի մը կ՚սպասեն։

Բայց ամենէն դարմանալի կէտը սա է որ խել մը մարդիկ տարաբաղութիւն կը ժողովեն Նարպէյեան Գիներ։ Խորէն եպիսկոպոսը տեղւոյն տարաբաղութեան կուգերու։ եւ անցած չարաթ Արշաթոյն ալ իր ընտրելին ներկայացաւ։ յիշեալ եպիսկոպոսին բնոյր ընոյր հանդարտութիւնը դուվիսով Արշաթոյնի չարժանութիւնը կրնանեն տակաւ չեմ կրնար հասկնալ թէ ինչպէս ոմանք կը խնդրեն եկեղեցական մը որ արդէն Ռուսաստանի կոչուած եւ մեծուած էր որ Պատրիարքարանի եւ Պօսֆորի մասնակ կը սիրէ . . . Ի հարկէ տեղւոյն ժողովուրդը քանի մը փորձեր պիտի ընէ առաջնորդի. մինչեւ որ իր ուզածը գտնէ, եւ երանի թէ տարաբաղը վերջին բլլար։ կը տեսնեմ ազնիւ խմբագիրս որ մեր ըրածը գրածը չգիտենար։ տեսնենք թէ այս փոքրիկ պարագաներն առանց խառնութեան պիտի տնդունե՞նք թէ ոչ։ Թէ այս փոքրիկ պարագաներն առանց խառնութեան պիտի տնդունե՞նք թէ ոչ։ Ինչ մը չարժեմ պէտք է մեղի։ բայց Իզմիրցին ասոնց բարաբար կամ կը քանայ եւ կամ կը գատնալ։ ծանրաքայլ եւ զգոյշ օրուչեալ նպատակ մ՚ապրելն չանուց տեսութեան քարկ չդնեմ։

Ն. Ա.

. . . խմբագիր։

Ընդհերցասիրաց ընկերութիւնը ինչ ինչ խնդրոց համար յատուկիկ կիրակի հոկտեմբեր 22 ընդհանուր ժողով պիտի դումարէ Սկյուտարի նարաչէն ծաղկոցը՝ մերձ յաւարտման եկեղեցւոյ։

Այդ յայտարարութիւնը պարագ կը համարիմ ծանուցանել ընկերութիւնս Պեժ. Անդամոց։ որ բարեհաճին իրենց ներկայութիւնը պարգեւել այնպիսի խնդիրներ՝ որոնք ոմնկերպական գիրք մը առած են ժամանակ մը ի վեր։

Խորհելով որ ինչպէս ուրիշ տարիներ նոր անդամ եւ դումարու մը մեծամասնութիւն չունենայ (որովհետեւ ընկերք ոմանք հրաժարած եւ հետեւապէս մեծամասնութիւնը անորոշ է)։ իրաւունք կը համարիմ ներկայից թիւը օրինաւոր համարելով բան ոչնչ Գիւանական գործողութեանց ձեռնարկել եւ հարկ եղած խնդրոց որոշումներն բան օրինի տայ եւ փաստերացնել։ այսու ամենայնիւ կը խնդրեմ ընկերութիւնս որպէս մասք յարգոյ մեծարգոյ ընկերներէս։ որ հաճին իրենց ներկայութիւնը պատուել եւ արդիւնաւորել այն ձեռնարկը։ որոյ յարատեւութիւնը իրենց պատիւ եւ ազգին անշուշտ օգուտներ կը խոստանայ։

Ընդհերցասիրաց ընկերութեան
Ընդհանուր ժողովոյ
17 հոկտ. 1872 Ատենապետ
Մ. Հ. Ճէլէնեան

Ր. Զ. Դ.

Յառաջիկայ չարաթ հոկտ. 21. Օսմանիկ թատրոնի Գրգ չրջանը կսկսի Հաճկեռլեն լեզուաւ գրուած անուն երգախաղն թատերգութեամբ։

Գայչութիւնը՝ ինչպէս ուրիշ տարիներ նորանաձեւանգիր եղած է։ միշտ քարգաւաճեալ վիճակի մէջ գտնի Հայկական թատրոնը։ այս տարի ալ ի պարծանս ազգին կանանաւոր դերասանական խմբով հնաւոր եւ վարկեալ երաժիշտներով եւ յոյսերուն նոր վարագոյրներով ներկայացման սկսելու պատրաստութեամբ պատիւ ունի հրաւէր կարդալ թատերասէր հասարակութեան։ խոստանալով ներկայ չրջանին մէջ վեմ թատերգներ, եւ հարնալիք կատակերգութիւններ ալ։ եւ որ առաւել նշանաւորն է։ առաջին անգամ թատերական (օպերա) սկրրուհաւորութիւն մը ընել տալ թատերական Պեժ. Պ. Տ. Զուխաճեան հանգուցեալ երաժշտին մի միայն իւր յոյն ազնիւ հանդիսականաց հանգիստութեանը վրայ դնելով։

Արդ տարակոյս չունինք թէ մեծարգոյ հասարակութիւնն ալ՝ սոյն գովելի գործը մինչեւ այս տարիման բարգարդելու վարչութեան իրրեւ վարձատրութիւն չդանար իւր քաջալերիչ ներկայութիւնը։

18 հոկ. 1872 Վերատեսուչ
Թ. Օսմանիկ Մ. Թոսունեան

Ամենայն իրաւունք հեղինակին

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱՍԱՐԱԿԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՒՄՆԱԿԱՆ

ՕՐԻՆՆԵՐՈՎ

Հ. Մանուել Քալանդ

Վարդապետ Մելիքեան

Մեքենականութեան ամենակարեւոր արհեստին վերայ մինչեւ դարդ կանոնաւոր գրուած մը չի կար մեր ազգին մէջ։

Գոհ ենք որ այս մեծ պակասը կը լեցնէ պատուարժան Հ. Մանուել քալանդի գիտնական վարդապետն իր այս ընտիր եւ բազմաբովանդակ երկասիրութեամբ։ որ մեզի համար հոս գործնականն ալ լծորդելով՝ մեքենականութեան դժուարին արհեստը գիւրըմբռնելի ըրած է։ ամեն տեսակ մեքենայից եւ գործեաց ձեւերն ու պատկերներն ալ ուշաց առջեւ դնելով։ հանդերձ մանրամասն բացատրութեամբը։

Կը գտնուի Պ. Ց. Մարգարեանի քով։ Գին 8 ֆր.

ՓՈՍԱՆ ՏԱՐԻ ԵՏՔ

Ա. Տիւմայի այս եզական վիպասանութեան երկրորդ հատորը Գօրիս հասած էլլալով Սրգոյ բաժանորդներէն կը խնդրուի որ իրենց անգորրագիրը ներկայացրնեն Զաքմաքճըյար—եօթուչու թիւ 10 Տէտէեանց վաճառատունը։ եւ հանկէ բառնան նոյն հատորը։

Բաժանորդութեան գին 4 հատորի գ. 50
Մէկ մի հատորը » 15

1289

Այս մակագրով թուրքերէն առանձին մի հրատարակուած է Հասունեան խնդրոյն վերայ։ եւ կը ծախուի Պ. Ց. Գաֆաֆեանի գրատունը եւ ուրիշ հայ դրավաճառաց քով։ Գին 2 գրշ.

ԵՐԱՏԻԿԱՆ

ՆԱԽՕՏ

ԿՐԱԱԹԸ ԷՐՄԷՆԻԱՆ

Մահէ մ Մոէրոոյ Հիւսոյեր

Սոյն ակադեմիական անուն գրքոյկը այլ եւ այլ ընտիր մատենագիրներէ առնուած խնամատարեալ եւ մանր մունր պատմութիւններու ժողովածոյ մ է։ որ մաս առ մաս ոլորտի հրատարակի 48 տակեան երթալ բաղկացեալ Հայերէն առաւելով եւ գրագր Յունկերէն լեզուաւ։ որոյ Ա. մասն հրատարակուած կը ծախուին ամեն Հայ գրավաճառաց քով։ Գին 40 փարայ։ Ց. Ա.

ՆՈՐ ՏԱՐԵՏՈՒՅ

ԴԱՇՆԱԿԻ ՀԱՄԱՐ

ՆՈՒԻՐԵԱԼ ՀԱՑՈՑ ԱԶԳԻՆ

կը ծախուի Պ. Ց. Գաֆաֆեանի գրատունը։ Գին 8 գրշ.

ԳԱՅԿԵՐ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Այս սիրուն եւ խորհրդաւոր պատկերը զոր Մեծ. Յանիկ Արամեան փաբրիզու եւ Լոնտոնի թանգարանաց մէջի Պարթեւական եւ Հայկական հնութիւններէն հաւաքեալ յօրինած եւ ի լոյս ընծայած էր 1861ին։ Ժամանակէ մ'ի վեր սպառած էր։ եւ ահա վերստին 'ի լոյս կընծայուի Մեծ. Ն. Արամեանի կողմանէ։ աւելի մեծ գրիչ եւ կարեւոր հաւելուածով տրուագրութեամբ։

Այս պատկերն երկու մետրակ գին ու տեղ ունի։ եւ կը ծախուի մանաւորապէս 'ի Գրատան փոքրիկ (Զաքմաքճըյար եօթուչու, Յակոբեան խան թիւ 13։

Կը ծախուի նաեւ Մարգարեան եւ Գաֆաֆեան գրավաճառաց քով։

Գին մինեանց գունաւորի 8 ֆրանք
» Գոյգ սպիտակի 6 ֆրանք

Ա.Զ.Գ.

Հայրիկն Գաղղիերէն եւ Ցանկերէն լեզուներու թարգմանեալ եւ տեսարակալութեան հնարած Հայ երիտասարդ մի։ որ՝ տարեկան հոգ գրագրութիւն ընելու պատրաստ։

Ուզողը լրագրոյս գրասենեակէն կրնայ տեղեկանալ։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Կամուրջէն Հայոց փայտ բանող Շերքէքի խարիսի չորենաւենքուն երթիւ։ Նկուսեան Յամերն երեկուրնէ (Տոկտ. 16) սկսեալ հետեւեալ կերպիւ կարգադրուած են։

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ

Ժամ՝ 2.45 առաջին ուղեւորութիւն
» 5.30 երկրորդ »
» 10.30 երրորդ »
» 9.45 ուրբաթ եւ կիրակի օրերն աւելի։

ՀԱՑԱՐ ՓՈՇԱՍԼԷՆ

Ժամ՝ 3.15 առաջին ուղեւորութիւն
» 6.30 երկրորդ »
» 10.50 երրորդ »
» 10.15 ուրբաթ եւ կիրակի օրերն աւելի։

Գին ուղեւորութեան 40 փարա
» Անսկին տեղ (մէջքի) 20 փարա աւելի։

Կամուրջէն եկնով չորենաւենքն գրլխոյ կարգին մինչեւ կարգեր չրջանակով կանանչ դրաշար մը պիտի դնուի։

Այս լրագրիս տարեմեջ անգամիկը հրատարակուի. երկշաբթի. հինգշաբթի եւ յաւաթ օրերը։ Բաժանորդագրութիւնն տեղերն են Պ. Պոլիս Զինիլի խանը երի յարկը թիւ 15 Մասիսի խմբագրատունը։

Իսկ գաւառաց մէջ հետեւեալ հոգաբարձուց տեղեակները։

ԻԶՄԻՐ. Կանիսն ազա Տէտէեան.
ՏՐԱԲԶՈՆ Յակոբ էֆ. Պապսեան.
ՆԻԿԱՄԻԴԻԱ. Թորոս ազա Ասիանի.
ՊՈՒՍՏ. Կանիսն ազա Թանկիլեան.
ԲԷՅՐԹՍՏԱՂ. Յարութիւն ազա Պարպէնեան.
ԱՇԳԱԲԱԴ. Ղեւոնդ ազա Ա. Անասեան.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ. Խաչատուր ազա Կանդամեան.
ԿԷՐԻՆ. Կարապետ ազա Զաքարեան.
ՄՈՒՇ. Մկրտիչ ազա Փոլիկեան.
ՍԱՍ. Մ. ազա Խաչիկեան.
ՓՈՏԵԱՆ. Մկրտիչ ազա Աշճեան.
ՀԱԼԷՊ. Նիկողայոս ազա Տէր Մարգարեան.
ԵՐԶՆԿԱՅ. Թարգէս ազա Բաղրատունի.
ՍԻԼՐԻՏԻՍԱՐ. Կարապետ ազա Վարդանեան.

Ուրիշ քաղաքներէ սորագրիչներ ուզողներն ազատ ազդերէն մէկուն հետ կրնան թղթակցիլ։

LLOYD SUISSE

ԼՈՅՏ ՍԻՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ

(ՍԻԿՈՒՐԹԱ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆԹԼԻՐՏՈՒՐՅԱ

Այս ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակատարութիւնն (աճէնտիս) տրուեցաւ թիւն ունին Ցամանչի, Ծովեւ եւ Գեւավիրոյ շինուածք ապահովելու։

Ապահովագրութեան պեղիներ թեան համար պէտք է դիմել հետեւեալ տեղերը։

ՀԱՐՈՒՆ ՀԷԼՊԷՆԿ — ԱՎԼԻՊՈՍԵԱՆԸ
Ընդհանուր Գործակալ — Գործակալ
Գալաթիա — Գալաթիա
Քարանթինա փողոց Թ. Գալատիա կարգ թիւ 2 — Կ. Գոյնա.

ԼԱՄԲԱՅԻՆ—ՏԵՂԻՆ
Կ. Ս. ԵՒԹԻՄԵԱՆ.

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐԱՏԱ.
Կ. ՊՈԼԻՍ ՉԻՆԻԼԻ ԽԱՆ.

ԱՄԵՐԻԿԱՆ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵՆՔ

17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԱՅ 100 ՎՈՒՐՈՒՇԷՆ

Լոնտրա 3 տիս դատաւ. 108 1/2
Փարիզ 23.25—23.55

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

18 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ընդ. Մրա	գրաւոյ	110.10
Նարուէան ոսկի	»	87.14
Խմբէաթիւ առաւ	»	89.16
Քէրբիկ	»	51.20
Հինգ Ֆրանք	»	—
Հինգնուկ	»	104.20
Դինէ	»	119

ՎՈՍՏԱՆԴԱՆՈՒՊՈԼԻՍ 18 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Ա. Բ Մ Տ Ի Ֆ

Լաւն կարմիր Գէսարագիա	29	—34
» » Ազագ	32	—35
» » Պաղտէր	30	—32
» » Պուրկազ	30	—32
» Թէքիրտաղ	30	—32
» կակուղ Ազագ	30	—33
» » Պէսարագիա	28	—32
Խրքա Թունա	28	—32
Հոյն կակուղ Պուրիազ	28	—32
Գառնար	30—32	
» » Գալէրք	28—30	
Եգիպտացորեն թունա	14 1/2—16	
» Անատոլ.	14—15	
Գորչ թունա	12 1/2—13	
» Անատոլ.		

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

ԽՈՋԱԿ ՋՈՐ

Պուրսա	գրաւոյ	—
Անատոլու	»	—
Քոյոա		
Էսքիշէհիր	»	
Մոկատ	»	

ԲԱՄԲԱԿ		Գրաւոյ
Ճէյվէ	հօխա	9
Խմիր	»	9 1/2
Առանա	»	8
Գարթիսարան	»	7
Ալեքսանդրիա	»	7—7 1/2

ԲՈՒՐԴ

Անատոլու լուացուած	հօխա	
» չլուացուած	»	
Բումէլի լուացուած	»	
» չլուացուած	»	
Պրուսայի լուացուած	»	
» Կէս	»	10
» չլուացուած	»	
Քոպրանա	»	
Էսկի Ճէֆիր	»	8 3/4

ՄԱԶԷ

Գարսկասուն	հօխա	10 1/2—11
Անատոլու	»	10—
Ճերմակ	»	6—7

ՃԷՃԷԼ

Գոլսերի Ա. տեսակ	հօխա	18 1/2
» Բ. »	»	17—
Լանկերիա »	»	19
Թոզաթ »	»	13—14
Աքէնէր »	»	
Եգիպտա »	»	
Զարտար		

ՔԷՏԷՐԻՊ

Ընկերիա	հօխա	48 —46
Գառասամսոյ	»	—
Գէյրաղար	»	—
Զէյրէկ	»	—
Վան	»	26 1/2—

Ց Ց Ի Մ Ո Ր Թ

Սմանիա	7 1/2 կոտ. մէկ	Ս. Լ.
Հոլկոտ	» »	»
Սիվաս	» »	»
Երզրում	» »	»
Դայէրի	» »	»

Ջ Է Թ

Մուսանիա	հօխա	
Այվալը	»	
Սաքիզ	»	
Միտիլի	»	
Գրանիտ թոզաթ երկրին մէջ		14 1/2—
Աֆիոն	»	280 —300
Գիրիտ	»	23 —
Սուսամ	»	30 —33
Կոտաստ Անատ.	Քիլէ	—
» Ռումելի	»	—
Մեսաքա Գարակ. Ելեւ	»	44 —
Գրուսա		— —

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

		գրաւոյ
Խոտվի Ռիսա. տեսակ 100	հօխ.	1300—
» Բ. »	»	1240
Եղէգն	»	16
Նաֆար փոյի Հոյ կնդ.	»	250—
» » Գաղդ.	»	—
» գրուքա Գաղդ.		275—
Ջայ Գոնիա	հօխան	26 —
» Բէլա ծաղիկ	»	60 —80
Անասք (գալաղ)	Լենդ.	1065 —
Գէղեղ (սիրիէա)	հօխա	11—
Լէզակ (չիզիա) Պէնիալա	»	130 —140
» » Մաստրաս	»	80 — 90
Գինի տախտ. 100 հօխ. Գր.		95 —
Արիանի ծղաձեւ		85 —
» տախտակ		90 — 95
» բեւեռոյս		—
Բարիթնա		112 —118
Գրինձ Խատլիոյ 100 Գիլ. Գր.		45
Կարագ եղ Ռուսիոյ գրչ.		13 —14
Խազիար		60 —65